

SYMBOLUM HIEROSOLYMITANUM,

Ex variis Cyrillianorum Catecheseon locis collectum.

Η ἀγία (1) καὶ ἀποστολικὴ πίστις, εἰς ἐπαγγελίαν τοῖς Α φωτιζομένοις παρεδοθεῖσα.

Α'. Πιστεύομεν (2) εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα παντοκράτορα ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.

Β'. Καὶ εἰς ἓνα (3) Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Γῆν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ· τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα Θεὸν ἀληθινόν πρὸ πάντων αἰώνων· δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.

Γ'. Ἐν σαρκὶ παραγενόμενον (4), καὶ ἐνανθρωπήσαντα [ἐκ Παρθένου καὶ Πνεύματος ἁγίου].

Δ'. Σταυρωθέντα (5) καὶ ταφέντα.

Ε'. Ἀναστάντα (6) τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ.

Ζ'. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς, καὶ καθίσαντα ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.

Ζ'. Καὶ ἐρχόμενον (7) ἐν δόξῃ, κρῖναι ζῶντας καὶ νεκροὺς· οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.

Η'. Καὶ εἰς ἓν (8) ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Παράκλητον, τὸ λαλήσαν ἐν τοῖς προφήταις.

Θ'. Καὶ εἰς ἓν (9) βάπτισμα μετανοίας, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.

Ι'. Καὶ εἰς μίαν ἁγίαν καθολικὴν (10) Ἐκκλησίαν.

ΙΑ'. Καὶ εἰς σαρκὸς ἀνάστασιν.

ΙΒ'. Καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

¹⁴ Joann. xiv, 1. ¹⁵ Isa. xlv, 18; I Cor. viii, 6. ¹⁶ Ephes. iii, 14. ¹⁷ Jerem. xxxii, 19. ¹⁸ Job xxxviii, 4. ¹⁹ Coloss. i, 16. ²⁰ I Cor. viii, 6. ²¹ Joann. iii, 16. ²² Psal. xi, 7. ²³ Matth. i, 23. ²⁴ I Joann. v, 20. ²⁵ Mich. v, 2. ²⁶ Joann. i, 3; Coloss. i, 16. ²⁷ I Joann. iv, 2. ²⁸ Philipp. xi, 7. ²⁹ Luc. i, 35. ³⁰ I Cor. xiv, 3, 4. ³¹ Marc. xvi, 19. ³² Matth. xxv, 31. ³³ I Thess. iv, 16, 17. ³⁴ Luc. i, 32. ³⁵ I Cor. xii, 11; Joann. xiv, 26. ³⁶ II Petr. i, 21. ³⁷ Ephes. iv, 5. ³⁸ Act. xi, 38. ³⁹ Ephes. v, 25. ⁴⁰ Joann. v, 29. ⁴¹ Matth. xxv, 46.

(1) Ἡ ἀγία. Titulum hunc sumpsimus ex cat. 18, C et cat. 13, num. 2. In tit. cat. 14 habetur, Καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν. Explicantur articuli de resurrectione ascensione, et consessu ad dexteram Patris, cat. 14.

(2) Πιστεύομεν. Totus iste articulus sic habetur cat. 9, n. 4; cat. 7, n. 4. et partim cat. 10, n. 1. In titulo catech. 6, ubi recitatur pars hujus articuli, habetur, Πιστεύω, *Credo*. Vocem πιστεύομεν explicat Cyrillus cat. 5; voces, εἰς ἓνα Θεόν, cat. 6; Πατέρα, cat. 7; παντοκράτορα, cat. 8; ποιητὴν, etc., cat. 9.

(3) Καὶ εἰς ἓνα, etc. Articulum hunc integrum recitat cat. 11, n. 21, aliquas vero ejus partes cat. 7, n. 4; cat. 10, n. 3; cat. 11, n. 1. In tit. cat. 11, in editis voces, Θεὸν ἀληθινόν, sunt post πρὸ πάντων αἰώνων, quod ex Cyrillo et mss. mutavi, sumptum ex Symb. Nic. vel CP. Exponitur hic articulus cat. 10 et 11.

(4) Ἐν σαρκὶ παραγ. Hæc verba ex cat. 12, n. 13. In titulo vero catechesis habetur, σαρωθέντα, *incarnatum*, pro ἐν σαρκὶ παραγενόμενον. Vox σαρωθείς Cyrillo non aliena fuit; usurpatur ab eo, cat. 4, num. 9. Verba, ἐκ Παρθένου καὶ Πνεύματος ἁγίου, desunt in titulo *Catecheseos* nec a Cyrillo in hujus articuli repetitione commemorantur; cat. 12, num. 13, ideoque uncinis inclusimus: sumpta sunt vero ex catechesi ipsa 12, n. 3, et cat. 4, n. 9. In Græcorum et Latinorum symbolis passim habentur. Explicatur hic articulus cat. 12.

(5) Σταυρ. Ex titulo cat. 13, in qua explicantur. Nullibi articulum hunc Cyrillus repetit.

(6) Ἀναστάντα, etc. Hæc ex cat. 14, num. 24

Sancta et apostolica fides, ad profitendum illuminandis tradita.

I Credimus ¹⁴ in unum Deum ¹⁵, Patrem ¹⁶ omnipotentem ¹⁷ (11); factorem cœli et terræ ¹⁸, visibiliumque omnium et invisibilium ¹⁹.

II. Et in unum Dominum Jesum Christum ²⁰, Filium Dei unigenitum ²¹; qui ex Patre genitus est ²² Deus ²³ verus ²⁴ ante omnia sæcula ²⁵; per quem omnia facta sunt ²⁶.

III. Qui in carne advenit ²⁷, et inhumanatus est ²⁸ [ex Virgine et Spiritu sancto ²⁹].

IV. Crucifixus et sepultus ³⁰.

V. Resurrexit tertia die.

VI. Et ascendit in cœlos, et consedit a dextris Patris ³¹.

VII. Et venturus est in gloria ³², judicare vivos et mortuos ³³: cujus regni non erit finis ³⁴.

VIII. Et in unum sanctum Spiritum, Paracletum ³⁵ [videlicet]: qui locutus est in prophetis ³⁶.

IX. Et in unum ³⁷ baptisma pœnitentiæ ³⁸, in remissionem peccatorum.

X. Et in unam sanctam catholicam Ecclesiam ³⁹.

XI. Et in carnis resurrectionem ⁴⁰.

XII. Et in vitam æternam ⁴¹.

(7) Καὶ ἐρχόμενον, etc. Sumpta ex cat. 13, n. 2; explicantur cat. 15.

(8) Καὶ εἰς ἓν. Ex cat. 17, n. 3. In titulo cat. 16, legebatur, τὸ Παράκλητον, quod ex mss. et Cyrilli mente correxi. Pro, ἐν τοῖς προφήταις, idem titulus habet, διὰ τῶν προφητῶν, ex Symb. CP. sumptum quod ex mss. mutavi. Articulus de Spiritu sancto exponitur cat. 16 et 17.

(9) Καὶ εἰς ἓν, etc. Hi quatuor articuli a Cyrillo sic recitantur cat. 18, n. 22. Tres autem posteriores qui in hac catechesi explanantur, in ejus quoque titulo leguntur. Articulus 9 explanatur in prioribus catechesibus 1, 2 et 3, teste Cyrillo cat. 18, n. 22.

(10) Καθολικὴν. In uno ex duobus locis in quibus Cyrillus articulum symboli de Ecclesia ipsis verbis refert, cat. 18, n. 22. post, καθολικὴν, additur, καὶ ἀποστολικὴν. At eam vocem in hunc locum præpostere immisam probavi. Multa liberos ex familiari sibi Symboli CP. usu in Hierosolymitanum transtulisse observatum fuit.

(11) *Omnipotentem*. Retineo vocem in omnibus Latinis Symbolis positam. loco τοῦ παντοκράτορος Græcorum. At istud significat, non *omnipotentem*, quod Græce redditur παντοδύναμος; sed, ut exponit Cyrillus cat. 8, *in omnia imperium habentem*, qui omnia sub potestate et providentia continet.

85 IDEM SYMBOLUM CONTRACTIUS,

A baptizando post abrenuntiationes profitendum : ex catech. XIX, n. 9.

Credo in Patrem,
Et in Filium,
Et in sanctum Spiritum :
Et in unum baptisma pœnitentiæ.

Α Πιστεύω εἰς τὸν Πατέρα,
Καὶ εἰς τὸν Υἱόν.
Καὶ εἰς τὸ ἅγιον Πνεῦμα.
Καὶ εἰς ἓν βάπτισμα μετανοίας.

Aliam præterea ad fontem baptizandus a ministro interrogatus Trinitatis confessionem edebat : de qua sic loquitur Cyrillus cat. 20, num. 4 : Καὶ ἠρωτᾶτο ἕκαστος, εἰ πιστεύει εἰς ὄνομα τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος· καὶ ὁμολογήσατε τὴν σωτήριον ὁμολογίαν. Et interrogatus est unusquisque, num crederet in nomen Patris, et Filii, et sancti Spiritus, et confessi estis salutarem confessionem. Tum illico demergebatur baptizandus in fontem.

CATECHESIS SEXTA

DE UNO DEO.

PRÆLOQUIUM.

I. *Primus Symboli voces, quibus fidem in unum Deum profitemur, in hac oratione Cyrillus explanat, catholicam sententiam exponendo ; post, oppositos paganorum et hæreticorum errores indicando ac refellendo.*

Ac primum (num. 1), post celebratam communem Patri et Filio ac Spiritui sancto gloriam, de divinæ naturæ soli Trinitati, sicut oportet, notæ, negata hominibus et angelis, et quibuslibet creaturis, comprehensione præfatus, ita nos in eam curiosius inquirere vetat, ut tamen pro modulo celebremus et enarremus (num. 2, 3 et seqq.). Tum summa divinæ naturæ elogia breviter recensens, ad referendos hominum, qui temere divinam naturam scrutari aggressi sunt, errores seu potius errorum portenta delabitur (num. 7 et 9) ; notatoque Anthropomorphitarum dogmate (num. 8), paganorum in fingendis sibi pro vero Deo ridiculis et scelerosis numinibus cæcitatem stupendo deplorat (num. 10 et 11). Inde ad hæreticos Deum a creaturis abalienantes progreditur (num. 12 et 13) : et obiter refutata Manichæorum duplici et sibi ex adverso opposita divinitate, compendiarium antiquiorum hæreseon historiam texit (num. 14 et 15). Summatim exposita Simonis Magi hæresi et historia, indicatis Cerinthi, Menandri, Carpocratis, Marcionis, de quo paulo plura refert, et Basilidis erroribus (num. 16), in exponendo ac refellendo Valentini insano Æonum syntagmate paulo amplius immoratur (num. 17, 18 et 19). Ac tandem ad Manichæorum hæresim, iis omnibus posteriorem, deveniens, ejus primos auctores memorat ; Manetis primordia, conflictum cum Archelao, ac postremo cædem (num. 20, 21, 22 et 23). Ridicula, blasphema et omni impuritate sordida eorum dogmata diligentius ad auditorum cautionem refert (num. 31 et seqq.) ; institutaque catholicæ Ecclesiæ cum impura Manichæorum secta comparatione, orationem absolvit (num. 35 et 36).

II. *Inscribitur hæc catechesis De monarchia Dei, et De hæresibus : ac primus quidem titulus ab ipso Cyrillo auctoritatem habet, qui hujus catechesis num. 36, et sequentis num. 1, se in hac oratione De Dei monarchia locutum esse refert ; secundus etiam ex eodem loco confirmari potest : nam citato catechesis septimæ loco, vel uti alteram orationis suæ partem recenset illam diligentiore hæreticarum opinionem descriptionem. Nec tamen illa divisio accurate orationem distribuit ; nam et monarchia Dei generale est, et per totam orationem fustum catechesis argumentum, sub quo continetur contrariorum ei veritati errorum confutatio ; ac præter hæreticorum placita, etiam insanas paganorum de divinitate opiniones recenset auctor.*

III. *Monarchiæ Dei nomine veteres nostri scriptores, ut omnibus notum est, intelligunt unum Dei*

post die, nempe quarta et vicesima mensis Artemisii (67), post hymnos vespertinos et consuetas collaudationes, cum more suo fratribus pacem precatus fuisset, spiritum in manus Dei suaviter tradidit; quasi assumptus ab illo aut evocatus amanter ad possidendum illa, quæ ipsi semper in votis atque jam olim parata fuerant; quæque ne per obscuras quidem species ab ulla re terrena adumbrantur. Et nunc quidem istic est, interceditque pro nobis tanto potentius, quanto fidentius atque propinquius: sacrum vero illius corpus, prodigiorum penu, nobis relictum est; unde semper hauritur, sed nunquam vacuum deprehenditur; imo quo plus desumitur, hoc magis impletur; et gratia, non corporibus modo, sed animis quoque salutaris, largiter abundat: in Christo Jesu Domino nostro, una cum Patre et sancto Spiritu, nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

67) Artemisius mensi Maio nostro respondet: cujus dies 24, anno 556 bissextili, habente litteras dominicales A G, fuit FERIA 3; adeo ut decima dies

Α ταῦτα ἡμέρα, τετάρτη δηλαδή καὶ εἰκάδι τοῦ Ἀρτεμισίου μηνός, μετὰ τὰς ἐπιλυχνίας ὥδας, καὶ τὰς συνήθεις ἑξολογίας, καὶ τὴν ὡς ἔθος παρ' αὐτοῖς τοῖς ἀδελφοῖς διδομένην εἰρήνην, εἰς χεῖρας ἑδύεως τὸ πνεῦμα τοῦ Θεοῦ παρατίθεται, καθάπερ ὑπ' αὐτοῦ προσληφθεὶς ἢ μετακληθεὶς φιλοτίμως, ἐφ' ἃ ποθῶν ἦν ἀεὶ, καὶ ἅπερ ἐκ πλείονος αὐτῷ παρασκευάστο, καὶ ὧν οὐδ' ἐνταῦθα εἶχεν ἀμυδρὸς τὰς ἐμφάσεις. Καὶ νῦν ὁ μὲν ἐστὶν ἐκεῖ, τὰς ὑπὲρ ἡμῶν πρεσβείας προτάγων, καὶ τοσοῦτω μᾶλλον, ὅσω μετὰ μείζονος τῆς παρῴρησίας καὶ πλείονος τῆς ἐγγύτητος· τὸ δὲ τούτου σῶμα τὸ θεῖον, θαυμάτιον ὑπολέλειπται παρ' ἡμῖν ταμιεῖον, ἀεὶ μὲν ἐξαντλούμενον, οὐδέ ποτε δὲ κενούμενον, ἀλλ' ὅσω πλέον λαμβάνομεν, τοσοῦτω μᾶλλον πληρούμενον, καὶ τὴν ἴαριν οὐ σώματος μόνον ἀλλὰ καὶ ψυχῆς ὑπερβλύζον, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ἅμα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν.

antea, quo nuntium proximæ mortis ei angelus attulit, fuerit Dominica, quando solebat refecionem ab angelo allatam sumere.

S. SYMEONIS EPISTOLA AD JUSTINUM JUNIOREM.

(Labbe Conci!, t. VII, p. 350.)

Sancti Symeonis Columnalis, qui in Mirabili monte fuit, epistola quinta ad imperatorem Justinum Juniorem.

Quis dabit, semper Auguste et bone domine, oculis meis fontes lacrymarum ad lugendum et flendum amare et intolerabiliter omnibus diebus miseræ vitæ meæ (Jer. ix)? quia sub divino zelo vestri Deo redimiti [Deo coronati] et Christianissimi imperii talia extra omnem rationem impietatis agi præsumuntur ab his qui sine Deo sunt, Samaritis videlicet, qui supra omnem immunditiam pollutati et exsecrandi consistunt, qui que habitant ea quæ dicuntur Castra juxta civitatem Porphyreonem, in venerabili domo, quam Deo placabile imperium vestrum jussit illic ædificari. Quæ subtiliter sciet vestra divinitus conservanda tranquillitas per ea quæ significata sunt humilitati nostræ a Paulo sanctissimo episcopo ejusdem Porphyreonis, et missa sunt nobis a beatissimo Orientis patriarcha, qui et ipse super hoc vehementer doluit, quanto magis mansuetissimi [Gr. quidni enim mans.] principes? Præsertim cum et inanimatos lapides hujusmodi impietates facere [facile] sufficerent exclamare, quas in præsentia vidit prædictus sanctissimus pontifex. Etenim super mortem et perditionem reputatum est ab humilitate nostra, quod quoquomodo ad auditus nostros venerit talis impietas, quæ superexcedit

Κ τοῦ ἁγίου Συμεῶν τοῦ Στυλίου, τοῦ εἰς τὸ θαυμαστόν ὄρος, ἐπιστολὴ πέμπτη πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστίνον τὸν Νέον.

Τίς δώσει, αἰσεθέαστε καὶ ἀγαθὲ δέσποτα, τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὰς δακρῶν ἐπὶ τῷ πενθῆσαι καὶ κλαῦσαι πικρῶς καὶ ἀφορήτως ἐν ὅλαις ταῖς ἡμέραις τῆς ἐλευσίνης μου ζωῆς; ὅτι περ ἐπὶ τοῦ θεοῦ ζήλου τῆς ὑμετέρας θεοσεφοῦς καὶ Χριστιανικωτάτης βασιλείας τοιαῦτα ὑπὲρ πάντα λόγον ἀσεβείας τετόλμηται πεπραχθῆαι παρὰ τῶν ἀθέων καὶ ὑπὲρ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν ἀκαθάρτων καὶ βδελυκτῶν Σαμαρειτῶν, τῶν τὰ λεγόμενα Κάστρα οἰκούντων πλησίον τῆς πόλεως Πορφυρεῶνος, εἰς τὸν σεπτὸν οἶκον, ὃν τὸ θεάρεστον ὑμῶν κράτος ἐκέλευσε κτίζεσθαι ἐκεῖ. Ἄπερ κατὰ λεπτὸν γινώσεται ἡ ὑμετέρα θεοφύλακτος γαληνότης ἐκ τῶν σημανθέντων τῇ ἡμῶν ταπεινώσει παρὰ Παύλου τοῦ ὀσιωτάτου ἐπισκόπου τῆς αὐτῆς Πορφυρεῶνος, ἐκπεμφθέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ μακαριωτάτου τῆς Ἐώας πατριάρχου, καὶ αὐτοῦ ἐπὶ τούτῳ σφοδρῶς ἀλγήσαντος. Πῶς γὰρ οὐχὶ, ἡμερώτατοι αὐτοκράτορες; διότι καὶ ἀψύχους λίθους ἱκανὰ ἦν παρασκευάσαι ἐκδοῆσαι τὰ τοιαῦτα ἀσεβήματα, ἅτινα αὐτοφθὶ θεάσατο ὁ εἰρημένος ὀσιώτατος ἀρχιερεὺς. Ὑπὲρ γὰρ θάνατον καὶ ἀπώλειαν λελόγισται τῇ ἡμῶν ταπεινώσει τὸ ὅλως εἰς ἀκοῆς ἡμῶν ἐλθεῖν τοιαύτην ἀσεβεῖα ὑπερβάλλουσαν βλάβηρον πράξιν, τετόλμημένην εἰς αὐτὴν τὸν οὐκ ἡμᾶς ἐναν-

Ἐρωπήσαντα Θεὸν Λόγον, καὶ εἰς τὴν παναγίαν ἐνδοξον Θεομήτορα, καὶ τὸν πάντακτον καὶ τίμιον σταυρὸν, καὶ εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ.

Διὸ ὑπομιμνήσκοντες ἀναφέρομεν ἐπὶ τὰς θείας ὑμῶν ἀκράς, ὅτι εἰ οἱ πανευσεβεῖς τῶν καλλινίκων ὑμῶν νόμοι παρακλιεῦνται, εἰκόνας βασιλέως ἐνυθριζομένης, θανάτιω ἐξαισίῳ καὶ πανολεθρίῳ παραδίδοσθαι τοὺς τοῦτο ἐπιχειρεῖν τολμῶντας, πόσης ἄρα ἄξιοι εἰσι κταδίκης εἰς ἀπώλειαν, οἱ εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ, καὶ τῆς παναγίας ἐνδόξου Θεοτόκου μετὰ πάσης ἀλέκτου ἀναιδείας, καὶ ἀσεβείας, καὶ διὰ τὸ ὑπερβάλλον κακὸν οὐκ ἔχω τί εἰπεῖν, τοιαῦτα τετοληγκότες, μηδεμιᾶς εἰς αὐτοὺς^a γενομένης φιλάνθρωπιᾶς; ὅθεν δυσωποῦμεν τὸ καλλινίκον ὑμῶν κράτος, μὴ ποιῆσαι ἔλεος εἰς τοὺς τοῦτο τετοληγκότες, μήτε φείσασθαι αὐτῶν, μήτε τὴν σίανον παράκλησιν ἢ ἀπολογία ἀξασθαι περὶ αὐτῶν, ἵνα μὴ καὶ εἰς ἄλλο τι τραπῶσι, καθὼς ἤδη θεωρίαν ἐωρακῶς ἤμην διλῶσας τῷ Ἀύγουστῳ μηνὶ τῷ ἀγιοτάτῳ καὶ θεοτιμήτῳ πατριάρχῃ, σημάνας ἐν τῷ πέρας παρ' ἑαυτῷ ἔχειν. Οὐ γὰρ ἔκρυψεν ἀφ' ἡμῶν ὁ Θεὸς τὰ διαβούλια αὐτῶν. Ὅθεν πεπληροφόρηται, ἀειτέστατοι αὐτοκράτορες, ὅτι οὐχ ὑπενέγκοι βαστάσαι ἢ ὑπὸ τῆς μεγαλειότητος αὐτοῦ ἐλλαμπομένη θεαστήρικτος ὑμῶν καρδία τὴν τοσαύτην τῆς ἀτιμίας ἀτοπίαν, ἣν οὐδέποτε μέχρι τοῦ νῦν ἀκηκόαμεν, τάχα δὲ οὔτε ἄλλος Χριστιανός.

Ἄλλ' ἐνορικῶ ὑμᾶς, δέσποτα, κατὰ τοῦ Ἐμμανουὺλ Θεοῦ ὑψίστου, μὴ ἀναμείναι μήτε πρὸς μικρὸν τοῦ γενέσθαι τὴν πρέπουσαν ἐκδίκησιν· κελεύσαι δὲ ἐκζητηθῆναι καὶ τὰ ἐν τῷ φρέατι γεγονότα παρὰ τῆς ὑπερβαλλούσης αὐτῶν παγκρακίστου πονηρίας, κατὰ τὴν ὑψὴν τῆς πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα ἐπιστολῆς· μὴ προσδεχομένης τῆς ἡμερωτάτης ὑμῶν δεσποτείας, εἰ ἴσω; δόξουσιν τινες ὑποσπεῖρειν ἀκαίρους λόγους, ὡς δεσποινιακῶν αὐτῶν ἔντων, τοῦ Θεοῦ τοῦ δεδοικότες ὑμῖν τὸ κράτος οὕτως ὑπὲρ πᾶσαν ἀτέθειαν ἐνυθρισθέντος· ὅπως καὶ οἱ λοιποὶ αὐτῶν φόβον ἔχωσι πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐπαράτου καὶ ἀφωρισμένης αὐτῶν βιώσεως· οὗς καὶ ἀποδέξεται τὸ συγγενὲς αὐτῶν σκότος εἰς τὴν καταδίκην τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς κατασθῆναι ἀπῆστου καὶ ἀφεγγοῦς πυρός· καὶ καταθεματίσει αὐτοὺς εἰς τὰ καταχθόνια τῆς ἀβύσσου αὐτὸ τὸ πανάγιον καὶ παντοδύναμον Πνεῦμα Ἰησοῦ Χριστοῦ τοῦ Κυρίου ἡμῶν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τοῦ ἀποπέσειν αὐτοὺς εἰς ἀπέραντον ἀπώλειαν. Τοῦτον γὰρ τὸν ζῆλον ἐνδεικνύμενοι σπουδαίως, θεορῦλακτοι τροπα οὐχοι, εἰς αὐτὸν τὸν συμβασιλεύοντα τῇ εὐσεβείᾳ ὑμῶν μονογενῆ Θεόν, ὑπὲρ τὴν τοῦ Ἀβραάμ θυσίαν ἀποδεχθῆσθε παρὰ τῆς αὐτοῦ παντεπόπτου θεότητος· καὶ ἔσται ἐπὶ πλείω εὐλογημένη καὶ μεγαλυνομένη τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ ἢ φιλόχριστος ὑμῶν βασιλεία ὑπὲρ πάσας τὰς ἔμπροσθεν βασιλείας·

^a Ἰσ. αὐτῶς.

A omnem actionem blasphemam, præsumptam in ipsum Dei Verbum, quod propter nos incarnatum est, et in sanctissimam ac gloriosam Dei Genitricem, atque in venerabilem ac pretiosam crucem, necnon et in sanctos ejus.

Propter quod commemorantes suggerimus divinis auribus vestris, quoniam, si piissimæ bonarum victoriarum vestrarum leges jubent, imagine imperatoris injuriis lacessita, morti supremæ ac perniciosissimæ tradendos, qui hoc conari præsumpserint, quanta, putas, digni sunt damnatione in perditionem, qui in imaginem Filii Dei et sanctissimæ ac gloriöse Dei Genitricis cum omni incessabili [indieibili] impudentia et impietate, et propter nimiam malitiam, non habeo quod dicam, talia præsumpserunt, nulla in eis facta misericordia? Unde obsecramus victoriosissimum imperium vestrum, ne faciat misericordiam in eos qui hoc agere ausi sunt, neque pareat eis, neque qualemcunque postulationem vel rationem super illis accipiat ne in aliud quid vertantur, sicuti jam visus videram indicans Augusto mense sanctissimo et a Deo honorabilissimo patriarchæ, significans interira hoc apud se servandum: neque enim abscondit a nobis Deus cogitationes eorum. Unde certus sum, semper Augusti imperatores, quod non sufferat Deo confirmatum cor vestrum, quod ipsius est magnitudine illustratum, tantam inhonorantiæ procaecitatem, quam nunquam huc usque audivimus, fortassis autem nec alius quisquam Christianorum.

Sed adjuro vos, domine, per Emmanuel Deum excelsum, ne sufferatis saltem ad modicum quieti fieri decentem vindictam; sed jubeatis exquiri etiam illa que in puteo facta sunt a nimia eorum et pessima nequitia, secundum tenorem epistolæ quæ ad nostram mediocritatem transmissa est: minime permittente mansuetissima dominatione vestra, si forte putaverint quidam subseminare importunos sermones, cum quasi dominicæ sint potestatis [Gr., q. ad dominæ i. Augustæ potestatem pertineant], Deo qui dedit vobis imperium, taliter super omnem impietatem injuriis affecto: ut et cæteri eorum timorem habeant cunctis diebus maledictæ ac segregatæ vitæ ipsorum: quos et suscipient cognatæ tenebræ suæ in damnationem vermis [cineris] qui comesturus est illos, et ignis qui [non] splendebit: et anathematizabit [catathematizabit] eos in inferioribus abyssi ipse sanctus et omnipotens Spiritus Jesu Christi Domini nostri, qui ex Patre procedit, ad perdendum illos in infinitam perditionem. Hunc enim zelum vobis strenue, Deo conservandi et triumphatores, in ipsum qui cum pietate vestra regnat, unigenitum demonstrantibus Deum, super sacrificium Abrahæ suscipiemini ab ejus cunctorum inspectrice deitate: et erit per amplius benedictum, potentia virtutis ejus, et magnificatum Christo dilectum imperium vestrum super

omnia præcedentia regna : quoniam ipsi est gloria A ἔτι αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.
in sæcula sæculorum. Amen. Ἀμήν.

DE SS. IMAGINIBUS.

LEQUIEN. S. Joann. Damasceni Opp. *Patrolog.* t. XCIV, pag. 1410.

Magni Symeonis, a monte Thaumasto (68), de imaginibus.

« At infidelium aliquis forsitan vitiligator quæstionem præponet, dicetque nos, qui in ecclesiis imagines quoque adoramus, iis accensendos fore, qui simulacris inanibus supplicant. Absit itaque, ut id nos committamus. Nam quid agunt Christiani, fide pensatur, et Deus, qui mendax non est, virtutes operatur. Non enim in quibusdam coloribus moramur, sed veluti contigit in representatione litteræ, qua aliud significatur, illum qui invisibilis est, in pictura conspicientes, tanquam præsentem laudamus. Nec ei credimus, qui Deus non sit, sed qui vere existat Deus : neque item sanctis, qui sancti non sint, sed qui tales præ se sint, et vivant apud Deum; cum etiam spiritus eorum, ob sanctitatem suam, qua divina virtute pollent illis qui digni sunt opitulentur, utpote qui ipsorum auxilio indigeant. »

(68) Symeon a monte Thaumasto epistolas complures ad Justinum juniorem scripsit, ultionem de Samaritanis poscens, qui, cum rebellassent, in Christianorum sacra, et in imagines Christi et

Τοῦ μεγάλου Συμεὼν τοῦ Θαυμαστοῦ ἕρους, περὶ εἰκόνων.

« Ἴσως ἐξέ τις τῶν ἀπίστων φιλόνηκος ὢν, ἀμφισβητήσει, λέγων, ὅτι Καὶ ἡμεῖς ἐν ταῖς ἐκκλησίαις εἰκόνας προσκυνοῦντες, ὡς ἀψύχοις προσευχόμενοι εἰδώλοις λογισθησόμεθα. Μὴ οὖν γένοιτο ἡμᾶς τοῦτο ποιεῖν. Τὰ γὰρ τῶν Χριστιανῶν πίστις ἐστὶ, καὶ ὁ ἀψευδὴς ἡμῶν Θεὸς ἐνεργεῖ τὰς δυνάμεις. Οὐ γὰρ χροῖδίους, ἀλλὰ ἐν ὑπομνήσει τοῦ ἀντιτύπου γράμματος, ὁρῶντες τὸν ἀόρατον διὰ τῆς ὁρωμένης γραφῆς, ὡς παρόντα δοξάζομεν, οὐχ ὡς μὴ ὄντι Θεῷ πιστεύοντες· ἀλλ' ὡς ὄντι ἀληθῶς, οὔτε τοῖς ἁγίοις, ὡς μὴ ὄσιν, ἀλλ' ὡς ὄσι, καὶ ζῶσι παρὰ τῷ Θεῷ, καὶ τῶν πνευμάτων αὐτῶν. ἁγίων ὄντων καὶ δυνάμει Θεοῦ βοηθούτων τοῖς ἀξίοις, ὡς δεομένοις αὐτῶν. »

sanctorum savierant. Quintam habemus act. 5, synodi vii. Ex altera quadam, quæ hodie non existat, fragmentum quod hic affertur, transumptum fuit.

ANNO DOMINI DC.

ZACHARIAS

HIEROSOLYMITANUS PATRIARCHA.

NOTITIA.

(LEQUIEN. *Orient. Christ.* t. III, p. 249.)

Bollandus tom. 3, Februar. ad diem 21, hujus mensis, pag. 247, ubi de eo Zacharia agit, refert ex *Chronico Alexandr.*, quod cum 20 imperii Heraclii anno desinit, Zachariam hunc patriarchatus Hierosolymitani suscepisse regimen anno Phocæ septimo, id est Christi 609. Sic enim loquitur hujus chronici auctor (sed ad annum Phocæ v). *Moritur vero Isacius patriarcha Hierosolymorum, in cujus locum sufficitur Zacharias presbyter ac custos sacrorum vasorum ecclesie Constantinopolitanæ.* Theophanes quoque in *Chronographia*, anno Phocæ septimo ascribit initium Sergii Constantinopolitani, Zachariæ Hierosolymitani, et Joannis Alexandrini, cognomento Eleemosynarii. Consonat Anastasius Bibl. dicens: Anno imperii Phocæ vii *Sergius Constantinopolitanus, Zacharias Hierosolymitanus, et Joannes Alexandrinus habentur antistites.*